

[Edel Saunte.]

den måde, men jeg tror desværre ikke, det bliver så forfærdelig meget, ganske simpelt fordi alle større kommuner har en række personer, som de står over for at måtte pensionere, hvis de ikke kan give dem en skånestilling. De stillinger, som vi kunne anbringe de revaliderede i, vil være de samme stillinger, som kommunerne bruger til at anbringe deres egne pensionsberettigede, svækkede personer i. Jeg kender f. eks. forholdene i Københavns kommune; dér ved jeg at alle de pladser, vi kalder skånestillinger, er besat af personer, som er mere eller mindre svækket, og som har været ansat i en lang årrække inden for Københavns kommune; de er enten ramt af en arbejdsulykke, af sygdom eller ganske simpelt af dette, at de med årene har svært ved at bestride det arbejde, de tidligere har haft. Vi har ikke engang skånestillinger nok til vore egne. Man kan selvfølgelig godt sige: ja, nu må Københavns kommune tage nogle revaliderede ind i de skånestillinger. Men hvad så med de mennesker, som har været ansat i Københavns kommune og gennem mange år har udført et arbejde dér, som de nu ikke længere kan udføre? Det er jo også en slags invaliderede personer; også de har et rimeligt krav på at få en beskæftigelse, så længe der er mulighed derfor inden for den arbejdsplads, hvor de har arbejdet i mange år.

På trods af disse kritiske bemærkninger vil jeg gerne slutte med at sige, at jeg er meget glad for dette lovforslag, og jeg håber for alvor, at denne lovgivning vil komme til at afløse de nu meget spredte bestemmelser om revalidering på en måde, der kan skabe glæde og lykke for de mennesker, som har det hårdest, og tilfredshed og fremgang for dem og deres familie.

Søren Andersen: Revalidering var længe et forsømt problem såvel i dansk som i udenlandsk sociallovgivning. Det skulle faktisk først for alvor blive opdaget og erkendt under krigstiden med dens store behov for arbejdskraft, idet man fandt en arbejdsreserve blandt de invaliderede. En indsats for de invalideredes egen skyld blev vel i og for sig først gjort gennem efterkrigstidens sociale arbejde på dette område. Vi har ikke i Danmark haft for-

hold som dem, der har ført revalideringstanken frem i udlandet, men det har heller ikke været nødvendigt; det er tilstrækkeligt at se på den tekniske udvikling og på, hvor mange mennesker der næsten daglig bliver invalider gennem trafikulykker. Rækken af personer, der ville være i højeste grad ulykkeligt stillet, hvis der ikke under en eller anden form var mulighed for revalidering, bliver faktisk længere for hver dag, der går. På linje med den forebyggende sociallovgivning, men måske nok — for at bruge et populært udtryk — med et andet fortegn, må revalideringslovgivningen såvel ud fra et menneskeligt som ud fra et samfundsmæssigt synspunkt have til formål, at så mange som muligt hjælpes til en menneskelig tilværelse og hjælpes til i så vid udstrækning, som det er gørligt, at forsørge sig selv og deres familie.

Vi kan fra venstres side give tilslutning til den grundtanke, der ligger bag lovforslaget. En indsats for revalidering er før i tiden blevet gjort gennem særforborg, og det kan naturligvis fortsat ske. Lovgivningsmæssigt blev der gjort en indsats i 1956 som den egentlig første på, skal vi sige mere generel basis, og det lovforslag, der her foreligger, er i nogen måde en udbygning deraf.

Når vi nu i folketinget skal til at skabe en større og mere generel lovgivning på dette område, har vi i og for sig ikke nogen stor erfaringsbasis at bygge på, hverken i den lovgivning, vi har haft hidtil, eller i de foranstaltninger, der er truffet i udlandet. Men der foreligger jo som allerede nævnt en kommissionsbetænkning, som i nogen måde skubber på med hensyn til en løsning af problemet. Det foreliggende lovforslag er stort set skåret over samme læst som loven om foranstaltninger for erhvervshæmmede, som det også skal afløse, men det er jo i sin opbygning bredere og giver hjælp efter mere generelle og ensartede regler. Tilbud om revalidering foreslås nu givet uanset alle forsikringsbestemmelser og uanset, om vedkommende har indfødsret, når han blot bor her i landet. Dette princip kan jeg godkende ud fra den tankegang, at vi har både menneskelige og forsorgsmæssige forpligtelser over for disse mennesker, når de kommer i nød.

Derimod må jeg give den højtærede minister ret, når han i bemærkningerne